Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-01-14

Ärende
TN 2018-1813TN
2018-1813

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Fredrik Cavalli-Björkman
08-686 3904
fredrik.cavalli-bjorkman@sll.se

Trafiknämnden
2019-02-19, punkt 20

Svar på skrivelse med frågor angående – svar på remissinstansernas yttrande på föreslagna trafikförändringar T19 (S och V)

Ärendebeskrivning

Socialdemokraterna och Vänsterpartiet inkom 2018-12-04 till trafiknämnden angående om huruvida trafiknämnden bör besluta kring remissinstansernas yttranden kring önskade förändringar 2019 (T19). Socialdemokraterna och Vänsterpartiet söker svar om att uppdra till trafikförvaltningen om vad kostnaden för remissinstansernas föreslagna förändringar inför T19 skulle innebära och om det kan ge ett tydligare underlag för beslut kring budget.

Socialdemokraterna och Vänsterpartiet framförde önskemål om

> *att* uppdra förvaltningen att göra en sammanfattande analys av de av remissinstanserna önskade förändringarna och redogöra för behoven av och kostnaderna för dem
>
> *att* förvaltningen återkommer till nämnden med resultatet av denna analys

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande samt skrivelse från S och V angående svar på remissinstansernas yttrande på föreslagna trafikförändringar, inkommen den 18 december 2018.

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta

att anse skrivelsen besvarad

Förslag och motivering

Inledning
När det gäller trafikår 2019 (T19) är processen avslutad och nu pågår planering inför trafikår 2020. Inom kort kommer trafikförändringsremissen för trafikår 2020 att presenteras vilken är det dokument som remissas till kommunerna och andra speciella remissinstanser.

Trafikförändringsremissen arbete bygger på ett nära samarbete med trafikentreprenörerna som bland annat grundas på kommunala bebyggelseplaner, resandestatistik samt input från kommunerna inom ramen för trafikförvaltningens kommundialog.

Trafikförvaltningens dialog med kommunerna bygger på en löpande, iterativ mötesserie och är ett viktigt stöd som bidrag till trafikförändringsprocessen.

Genom trafikförändringsremissen kan remissinstanserna sedan lämna synpunkter utifrån lokalkännedom, samt utifrån kunskap och erfarenhet som är en viktig del för de beslut som sedan ligger till grund för kommande trafikår. Remissinstanserna inkommer även i sina svar med önskade eller oönskade trafikförändringar som inte ingår i trafikförändringsremissen.

Under hösten görs sedan en slutlig sammanvägning av förslag och synpunkter som sedan leder till en beställning av trafik (avser produktionsavtal). För incitamentsavtal inkommer trafikentreprenören med förfrågan om att genomföra trafikförändring. Trafikförvaltningen godkänner eller avslår dessa förfrågningar utifrån trafikförvaltningens styrande dokument. Trafiknämnden informeras om beslutade förändringar i ett informationsärende samt även ett informationsärende som innehåller trafikförvaltningens kommentarer på remissinstansernas yttranden som även är ett avslut för aktuellt trafikförändringsår. Syftet med möjligheten att lämna remissynpunkter på trafikförändringsremissens är att ge remissinstanserna möjlighet att redovisa sina synpunkter på prioriteringar av föreslagna förändringar.

Trafikförändringsförslag
Trafikförändringsförslagen inkommer i enlighet med trafikförvaltningens trafikförändringsprocess. Trafikförändringsprocessen är en årligt återkommande process som ska vara transparent och väldefinierad. Trafikförändringsprocessen skiljer sig något åt beroende på trafikslag samt avtal men utfallet för varje trafikår är trafikförändringsremissen, trafikförändringsdokumentet, trafikbeställningar och remissinstansernas synpunkter och svar.

Förslagen till trafikförändringsremissen inkommer från olika aktörer, internt från trafikförvaltningen, trafikentreprenörer, kommuner, resenärer eller andra intressenter. Förslagen kan baseras på resenärsönskemål, resandestatistik likväl som genomförandet av strategiska planer, såsom kollektivtrafikförsörjningen av nybyggda områden, stomnätsplanens genomförande, trafikering av Citybanan eller dylikt.

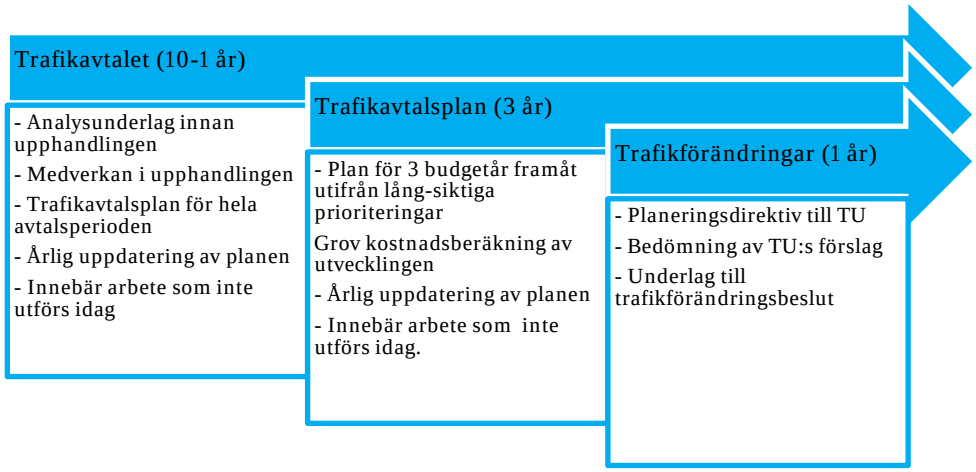
Förslagen hanteras av trafikplanerare på trafikförvaltningen som gör en bedömning av behovet av den aktuella trafikförändringen. Bedömningen grundas på trafikförvaltningens styrande dokument och trafikavtal som stipulerar bland annat trafikutveckling, minsta turtäthet, avstånd till hållplats och trängselkrav. Behövliga trafikförändringar kan inte alltid genomföras, trafikplaneraren tar även hänsyn till yttre faktorer som om det finns terminalkapacitet, framkomlighet på vägnätet och depåkapacitet. När en bedömning har gjorts per område kan även prioriteringar göras för att anpassa trafikförändringar till den redan förutbestämda ekonomiska ramen.

De allra flesta förslag till trafikförändringar lämnas av trafikentreprenörerna. Analys av förslagen görs enligt ovan av trafikplanerare, dokumentationen är dock kortfattad i remissvaren för att göra arbetet/dokumentationen hanterbar. En mer omfattande analys och dokumentation skulle kräva en helt annan bemanning hos trafikförvaltningen.

Vissa förslag anses vara onödig trafik utifrån bl.a. trafikförvaltningens riktlinjer - och avslås. Vissa förslag avslås för att det inte finns kapacitet i systemet. Under T19 avslogs inga trafikförändringar av ekonomiska skäl, utan endast för att trafikförvaltningen i sin analys inte såg behov/inte ansåg att behovet finns än eller att det inte fanns kapacitet i vägnät eller terminaler.

Trafikplanering med helhetssyn

För att förbättra trafikförvaltningens förmåga att leverera en kollektivtrafik som balanserar krav på ekonomi i balans och kollektivtrafikens viktiga roll i samhällsbyggandet, finns det en utredning från 2018 som förespråkar för en mer tvärfunktionell process. Utredningens bakgrund är att gemensamt skapa en helhetsbild av trafikplaneringen och som utmynnade i en rekommendation att ledningen bör utveckla och tydliggöra trafikplaneringens processer. Resultatet är en ny samverkansmodell, ny struktur för kommunmöten och ny struktur för dialoger med kommuner avseende pendeltågstrafiken. Trafikplanering med helhetssyn innefattar även ett nytt sätt att arbeta med budget. Enligt figur 1 kan den översiktliga planeringen för det nya arbetssättet för planeringsgrupperna illustreras.

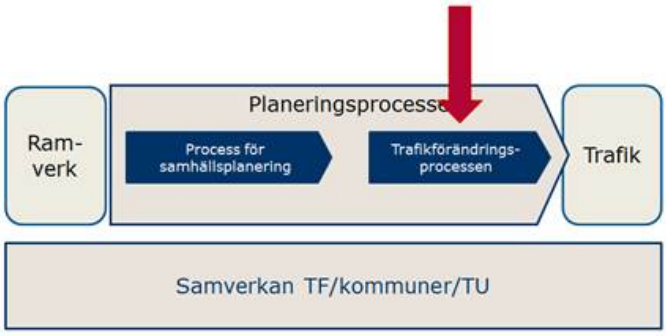

Figur 1 Arbetssätt för planeringsgrupperna enligt nytt arbetssätt trafikplanering med helhetssyn

Det nya arbetssättet organiseras utifrån respektive trafikavtal. En fyraårsplan ger möjlighet till att mer kontrollerat och proaktivt planera över tid. Trafikplanering med helhetssyn är under uppstart på trafikförvaltningen.

Sammanfattning

De förslag och synpunkter som kommer in via remissinstanser är underlag som finns med vid arbete i den årliga trafikförändringsprocessen. Trafikförvaltningens ansvar är att se till helheten och planera för ett sammanhängande och robust linjenät i hela SL- och Waxholmstrafiken vilket sker genom samverkan och i enlighet med trafikförvaltningens planeringsprocess figur 2.

Figur 2 Trafikförvaltningens planeringsprocess

De allra flesta förslag till trafikförändringar lämnas av trafikentreprenörerna. Analys av förslagen görs enligt ovan av trafikplanerare, dokumentationen är dock kortfattad i remissvaren för att göra arbetet/dokumentationen hanterbar. En mer omfattande analys och dokumentation skulle kräva en helt annan bemanning hos trafikförvaltningen.

I analysen som görs av trafikplaneraren anses vissa förslag vara onödiga utökningar utifrån bl.a. trafikförvaltningens riktlinjer - och avslås. Vissa förslag avslås för att det inte finns kapacitet i systemet. Under T19 avslogs inga trafikförändringar av ekonomiska skäl, utan endast för att trafikförvaltningen i sin analys inte såg behov/inte ansåg att behovet finns än, eller på grund av bristande kapacitet i vägnät eller terminaler.

Genom att fortsätta arbetet med att implementera trafikplanering med helhetssyn, ett nytt arbetssätt på trafikförvaltningen, kommer en mer tydlig struktur för dialog och samverkan där remissinstansernas synpunkter och förslag kommer att fångas upp tidigare i arbetet. Utifrån det nya arbetssättet

kan trafikplaneringen ske mer proaktivt och en fyraårig plan leder till en mer kontrollerad budget som sedan utmynnar i ännu mer genomtänkta trafikförändringar för våra resenärer.

Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-01-14

Ärende
TN 2018-1813TN
2018-1813

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Caroline Ottosson
Förvaltningschef

Fredrik Cavalli-Björkman
Chef trafikavdelningen

Stockholms läns landsting

VÄNSTERPARTIET

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

FÖRSLAG TILL BESLUT
2018-12-04

SL 2017-0653

Trafiknämnden
Ärende 21

Svar på remissinstansernas yttrande på föreslagna trafikförändringar T19 (SL 2017-0653)

Vi tackar för informationen. För att kunna fatta kloka beslut om framtida budget skulle det behövas en analys, utifrån remissinstansernas yttranden och förvaltningens svar på dem, av behoven av eventuella förändringar och vad kostnaderna skulle bli. Finns behovet av föreslagna förändringar eller inte? Är det kostnaden som gör att man inte tillgodoser förändringarna, och i så fall, hur mycket pengar rör det sig om? I slutändan är det ytterst politikerna som måste prioritera vid tilldelning av medel och det är därför viktigt att vi har ett så tydligt beslutsunderlag som möjligt.

Med hänvisning till ovanstående föreslås trafiknämnden besluta

att uppdra åt förvaltningen att göra en sammanfattande analys av de av remissinstanserna önskade förändringarna och redogöra för behoven av och kostnaderna för dem

att förvaltningen återkommer till nämnden med resultatet av denna analys